

JOAN F. MIRA

“La vesprada era infame, es va moure un gran vent, caigueren gotes grosses, volaven fulles, s’arremolinava la pols, i el president Pujol va fer un discurs optimista i encès: Catalunya va bé però ha d’anar millor, hem fet moltes coses i n’hem de fer més. Sobre els caps de la gent extàtica s’alçaven senyeres i pols i paraigües girats per la ventada”

Pujol

No sé si algú sap de debò qui és aquest senyor, Jordi Pujol, aquest home ara d’una certa edat, que se li nota, aquest senyor de cap voluminós i amb tota certesa ben fet i ben ple (“val més un cap ben fet que un cap ben ple”, crec recordar que afirmava Montaigne, però no tenia en compte els casos, que deuen ser ben pocs, en què coincideixen les dues qualitats), aquest senyor que fa pocs dies eixia del palau de la Generalitat amb la guàrdia dels mossos formada per última volta i acollit a la plaça pels xiulits d’alguns maleducats. Ara que ja ha passat Nadal i Cap d’Any, ara que el senyor Jordi Pujol no és president de Catalunya, ara que li han dit adéu tan formalment i amb tan escassa calidesa, voldria només recordar dos o tres dels moments en què he estat prop del personatge, per si de cas això és d’alguna utilitat als pujolòlegs (professió encara per estrenar, em fa l’efecte), als pujolistes o als curiosos lectors. Per exemple aquell dia de clausura del Congrés de Cultura Catalana, ja fa més de vint anys, en un dinar final a l’Espuga de Francolí, després dels actes al monestir de Poblet. A l’enorme saló ens esperàvem molts centenars de persones, i al costat de la taula hi havia tot un rengle de personalitats diverses, polítics importants i cares molt conegudes. Entre l’entrada i la colla de personalitats, més o menys a la porta de la cuina, hi havia un altre rengle de gent dreta: els cambres, els cuiners i personal auxiliar. Entrà Jordi Pujol, es va sentir una música, i el president se’n va anar de dret a saludar, un per un, donant-los la mà, tots els membres del servei: jo era ben prop, i vaig sentir que els anava dient com eren d’importants, que sense ells aquell acte, aquell dinar, no hauria pogut fer-se, i altres frases del mateix estil. Saludats els cambres i els cuiners, Pujol va fer un gest ambigu dirigit a la gent important, i se’n anà a seure al seu lloc. El segon cas que ara em ve a la memòria és una vesprada de setembre a la ciutat de Balaguer, on, per raons que no són del cas, vaig coincidir amb una visita de Jordi Pujol. Al seu costat, amb el seguici, vaig recórrer a pas de cavalleria els carrers i les places, mirant com descoria veloçment cortinetes de plaques d’inauguracions, saludava tothom, recordava la cara del senyor Ramon i de la senyora Pepeta, xarrava animadament, i caminava i caminava fins que arribàrem a un cadafal a la vora del riu, on es feia l’acte final de la jornada, potser en memòria del comte d’Urgell. La vesprada era infame, es va moure un gran vent, caigueren gotes grosses, volaven fulles, s’arremolinava la pols, i el president Pujol va fer un discurs optimista i encès: Catalunya va bé però ha d’anar millor, hem fet moltes coses i n’hem de fer més. Sobre els caps de la gent extàtica s’alçaven senyeres i pols i paraigües girats per la ventada. No va afluir ningú.

El tercer cas era un dia que em cridà al seu despatx, o a una saleta del palau de la Generalitat. Havia de vindre a València, no recorde a fer què, i volia que jo li explicara algunes coses. Molt bé. El vaig esperar llargament: pareix que tornava aquell vespre no sé si de Roma o de Nova York, i finalment va arribar, agitat, amb retard. Van ser un parell d’hores de conversa –sense sopar, tot s’ha de dir–, i d’aquelles dues hores crec que jo vaig parlar no més de vint minuts: la resta del temps parlà ell. Del País Valencià, evidentment, i també de tot allò que li passà pel cap. Per què m’ha cridat, doncs, si només parla ell?, que vaig pensar. Però després vaig comprendre que ell ja sabia tot el que jo suposava que em volia preguntar: ho explicà llargament, passejant gairebé tot el temps, i em fa l’efecte que a mi em feia servir de contrast, o de públic d’un assaig general. I aquest és ara el meu petit homenatge, un homenatge mínim. Vostès, això que he explicat, poden simplement afegir-ho a l’inventari d’anècdotes, historietes o històries més grans, que tanta gent coneix i que potser ajuden a això que no sabem. Tinc la impressió que uns altres presidents, d’ara o d’abans, d’ací o d’allà, són clarament més fàcils d’explicar.